

Maa-aineslupa kiinteistölle Lovela 781-403-2-105

TIELUPA 18.12.2025 § 55
360/11.03.03/2025

Asia Päätös maa-ainelain 4 §:n mukaisesta maa-ainestenottomishakemuksesta ja maa-ainelain 21 §:n mukaisesta luvasta aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija Veikko Nurminen
Vääksyntie 1831
19320 Nikkaroinen

Kiinteistöntiedot ja ottamisalueen sijainti

Ottoalue sijaitsee Sysmän kunnan Karilanmaan kylässä tilalla Lovela 781-403-2-105. Alue sijaitsee noin 20 kilometrin etäisyydellä Sysmän kirkonkylästä, Vääksyntien itäpuolella, Kahusjärven ja Pieni-Kahusjärven välissä. Matkaa vesistöihin on 125 metriä Pieni-Kahusjärveen ja 130 metriä Kahusjärveen.

Alueelle kuljetaan Vääksyntieltä Kahuskorventielle, josta on tieyhteys alueelle. Suunnittelualue on toiminnassa oleva maa-ainestenottoalua, joka on ollut toiminnassa vuodesta 2015 asti.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat noin 320 metrin päässä.

Asian vireilletulo

Maa-ainestenottamislupahakemus on jätetty Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 21.8.2025.

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 15.9.2025.

Kaavoitustilanne ja muut maankäyttöön liittyvät suunnitelmat

Alue rajaituu Päijät-Hämeen maakuntakaavassa osoitettuun maiseman kannalta maakunnallisesti arvokkaan alueen rajan välittömään läheisyyteen. Maisema-alueen kuvaus: Sysmän-Hartolan viljelyseudun maisematyyppiä edustava maisema-alue. Maakunnallisesti arvokas Nikkaroisten kylän tienvarsimaisema.

Etelä Sysmän ranta- ja kyläyleiskaavassa alue sijoittuu M-alueelle (maa- ja metsätalousvaltainen alue) ja osoittain ma-alueelle (Luonnon- ja kulttuurimaiseman kannalta arvokas alue).

Pohjavesialue rajaisten muutoksen vuoksi alue ei enää sijaitse pohjavesialueella, mutta se sijaitsee Kahusjärven II-luokan pohjavesialueen välittömässä läheisyydessä.

Nykytilanne alueella

Alueella on ollut aikaisempi maa-ainestenottolupa, Teknisen lautakunnan lupajaosto, päätös MAL04/2015, lupa on ollut voimassa 3.11.2015-3.11.2025. Alueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa louhintaan ja murskaukseen, Teknisen lautakunnan lupajaosto, päätös YSL2/2015.

Toiminnann kuvaus hakemuksen mukaan

Yleistä

Toiminnan kuvaus on esitetty hakemuksessa. Hakemuksen mukainen toiminta koskee kalliokiviaineksen ottoa. Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiseen ennenkuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Suunnittelualueen pinta-ala on 1,72 ha, varastoalueen pinta-ala on 0,52 ha ja varsinaisen ottamisalueen 1,8 ha.

Ottamistoimenpiteet

Ottotoimintaa on tarkoitus jatkaa 1,8 ha suuruiselle alueella, jolla hakemuksen mukaan on kalliovarantoja n. 272 300 m³ ktr. Lupaa haetaan 10 vuodeksi 100 000 k-m³ kalliokiviaineksen ottamiseen. Vuosittainen ottamismäärä on keskimäärin 10 000 k-m³.

Alinottotaso pidetään samana kuin aikaisemman luvan aikana, joka on +104,50 (N2000). Alin ottotaso on ottoalueen länsireunassa. Louhinta suoritetaan 7:1 kaltevuuteen.

Puusto ja pintamaat poistetaan vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Pintamaat kasataan suunnitelmakartan mukaisille alueille, ottorintauksien reunoille, varsinaisen ottoalueen pohjois- ja lounaisreunoille, jossa ne toimivat melu- ja pölyesteinä. Toiminnan päättyessä pintamaat käytetään alueen jälkihoitotoimenpiteissä. Ottoalueelle voidaan tuoda muualta puhtaita maa-aineksia maisemointia varten.

Ottotoiminnan edetessä varsinaisen ottoalueen reunaa aidataan joko metalliverkkoaidalla tai kivilohkareilla. Ottamisen aikana tullaan noudattamaan voimassa olevia työturvallisuusmääräyksiä.

Valmiit tuotekaset sijoitetaan suunnitelmankartan mukaisille alueille, alueen luoteisreunaan pellon ja varsinaisen ottoalueen väliin jäävällä alueella, jolloin ne toimivat melu- ja pölyesteinä. Kukin lajike varastoidaan omaan kasaansa, josta ne kuljetetaan toimituskohteisiin.

Kalusto, liikenne ja tankkaus

Ottotoiminnan erivaiheissa käytetään kulloinkin suoritettavaan toimintaan sopivaa kalustoa. Kaluston tankkaus suoritetaan tarvittaessa paikalle tuotavasta farmisäiliöstä. Säiliö on kaksivaippainen, polttoainesäiliötä ei säilytetä alueella. Aueella on

imeytysturvetta käytettävissä mahdollisia vahinko- ja onnettomuustilanteita varten.

Liikenne ottamisalueelta tapahtuu ottoalueen pohjoisreunasta olemassa olevaa tietä pitkin Vääksyntielle ja edelleen toimituskohteisiin. Ottoalueen ja maantien välillä ei ole vakituista eikä vapaa-ajanasuntoja.

Toiminta-ajat

Suunnitellut toiminta-ajat ovat toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan mukaiset. Ympäristöluvassa sallitut toiminta-ajat ovat seuraavat:

Murskaaminen arkipäivisin klo 7.00-22.00

Poraaminen arkipäivisin klo 7.00-20.00

Räjäytykset arkipäivisin klo 8.00-16.00

Rikotus arkipäivisin klo 8.00-16.00

Kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6.00-22.00 ja lauantaisin klo 7.00-18.00 (Ysl 52 § Vna 800/2010) maksimissaan 20 muuna aikana tapahtuvaa kuormausta /vuosi

Pohjavesi, vesistöt ja hulevedet

Ottoalue on aikaisemman luvan aikana ollut osittain Karilanmaan-Nikkaroinen II-luokan pohjavesialueella. Pohjavesi rajauksien muutoksien vuoksi alue ei ole enää pohjavesialueella, mutta se on Kahusjärven II-luokan pohjavesi alueen rajan läheisyydessä. Alue on kalliota, joten on pohjaveden löytymisen todennäköisyys pieni. Pintavesien käsittely on toteutettu niin että hallitsematonta vesien virtausta alueella ei pääse syntymään.

Lähin vesistö on ottoalueen luonaispuolella sijaitseva Pieni Kahusjärvi ($W=N2000+101,5$), johon ottoalueelta on noin 125 metriä. Toiseksi lähimpänä on Kahusjärvi ($E=N2000+101,25$), johon ottoalueelta on noin 130 metriä. Ympäristöhallinnon ohjeessa maa-ainesten ottoon suositellaan 100 metrin suojaetäisyyttä vesistöön.

Koska ottoalue on mäellä, ei alueelle kerry juurikaan sade- ja sulamisvesiä. Ottoalueen pohja muotoillaan jo ottotoiminnan aikana siten, että pintavedet valuvat kaivualueen länsipuolella olevaan ojaan. Ojaan rakennetaan tarvittaessa selkeytysallas, jotta alueelta ei kulkeudu hienoaainesto alapuoliseen vesistöön. Vettä on tarkoitus varastoida murskausta ja pölynhallintaa varten.

Maisema, ympäristö- ja luonnonolosuhteet

Alue on metsätalouskäytössä olevaa kallioista aluetta, jonka päällä on ohuehko maapeite. Alueella on tehty kaavoitusprosessien yhteydessä luonto- ja maisema selvityksiä, mutta alueella ei ole havaittu erityisiä kasvillisuusesiintymiä tai eläimistöä. Suunnitellun ottoalueen välittömässä läheisyydessä on peltolohko. Alueelle ei ole erityisiä suojeluarvoja tai suojeltuja kohteita eikä se kuulu mihinkään suojelualueeseen.

Alue on valtaosin kuivaa ja karua kalliomaastoa, jossa on vain ohut maapeite. Aluskasvillisuus on pääosin sammalia, kanervikkoa ja puolukkaa. Puusto on pääosin havupuita.

Ympäristövaikutukset

Ottamisalueen ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Ainoastaan paikallismaisema muuttuu jonkin verran, sillä ottamistoiminta ja lopullinen tasanne jäävät rinteeseen, metäsän sisään. Kohde ei näy Kahusjärven, eikä Pieni-Kahusjärven suuntaan.

Melu- ja pölyhaitat jäävät suojaustoimenpiteiden ja murausasetuksen mukaisten suojaetäisyyksien myötä vähäisiksi.

Jälkihoitosuunnitelma

Ottamistoiminnan edetessä alue siistitään ja sitä käytetään eri lajikkeiden varastokenttänä. Ottotoiminnan loputtua alue toimii maaseutuelinkeinon tukialueena, esimerkiksi energiapuu- tai puutavaraterminaalina.

Alueella jää korkea rintausta, jonka päällä olevaa aitaa ottotoiminnan päätyttyä ylläpitää maanomistaja.

Jätteet

Alueella on roska-astia, johon kerätään tarvittaessa alueella muodotuvat vähäiset jätteet. Jätteet toimitetaan pois alueelta luvanhaltijan toimesta.

Häiriötilanteet ja niihin varautuminen

Alueella ei varastoida polttoaineita tai öljyjä eikä koneita huolleta alueella kuin välttämättömissä tapauksissa. Alueella on imeytysturvetta mahdollisten vuotojen torjumista varten.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta

Hakemuksessa ei ole arvioitu parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamista, mutta asia on huomioitu alueella toistaiseksi voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Hakijan esitys vakuudeksi

Hakija esittää vakuudeksi 11 600 € suuruista takausta.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus hakemuksesta sekä hakemus liitteineen on julkaistu Sysmän kunnan verkkosivuilla 25.9.2025 ja se on ollut nähtävillä 27.10.2025 saakka. Nähtävilläoloajan hakemus liitteineen on ollut

nähtävillä myös Sysmän kunnan asiointipisteellä asiointipisteen aukioloaikojen puitteissa. Kuulutuksesta tiedotettiin kirjeitse lähialueen kiinteistönomistajia sekä Kahuskorven yksityistien tiekuntaa.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Päijät-Hämeen terveydensuojeluviranomaiselta, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Päijät-Hämeen maakuntaliitolta, Päijät-Hämeen alueelliselta vastuumuseolta ja Sysmän kunnalta. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan päätöksen oheismateriaaleissa. Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vastannut lausuntopyyntöön toteamalla ettei heillä ole asiasta lausuttavaa. Hämeen ELY-keskus on kuitenkin välittänyt lausuntopyynnön Uudenmaan ELY-keskukselle joka on antanut asiasta lausuntonsa. Lausunnon antoivat myös Päijät-Hämeen alueellinen vastuu museo, Päijät-Hämeen maakuntaliitto ja Päijät-Hämeen terveydensuojeluviranomainen.

Päijät-Hämeen terveydensuojeluviranomainen on 20.10.2025 päivätyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

” Hakija ei ole toimittanut hakemusasiakirjoihin toimintaa koskevaa melumallinnusta, johon hakemuksessa viitataan. Mallinnus on ilmeisesti tehty edellisen hakemuksen yhteydessä vuonna 2015. Hakemusasiakirjoista ei selviä kuinkatoiminta ja sen meluvaikutukset muuttuvat nykyisen toiminnan eri vaiheissa.

Lupamenettelyssä tulisi arvioida, onko vanha melumallinnus riittävä uutta toimintaa varten vai onko tehtävä uusi mallinnus. Käytettävissä olevan materiaalin perusteella voi vain todeta, että toiminnasta ei saa aiheutua melu- tai värinähaittoja lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

Terveysuojelun näkökulmasta tulisi huomioida myös rakennuksen sisälle kantautuva melu asumisterveysasetuksen 545/2015 mukaisesti. Sisämelun osalta tulisi huomioida, että usein kesäasuntojen rakenteet vaimentavat melua vähemmän kuin vakituisen asumisen rakennukset, joissa rakennuksen vaipan yleisenä eristävyys pidetään 30dB tasoa.

Lupamääräyksissä olisi myös huomioitava tilanne ja menettelytavat, jossa ottotoiminnan aiheuttamasta melusta tai värinästä tulee valituksia alueen asukkailta. Terveysuojelun näkemyksen mukaan näissä tapauksissa toimija tulisi velvoittaa teettämään melumittauksia alueella ja häiriintyvissä kohteissa.

Hakemusasiakirjoissa ei ole esitetty toiminnalle toiminta-aikoja. Nämä tulisi lupamenettelyssä asettaa huomioiden myös meluasiasiat. Myös louhintaan liittyville räjäytyksille olisi perusteltua määritellä toiminta-ajat ja tapahtumatiheydet. Hakemusasiakirjoissa ei ole esitetty rajoittavia toimenpiteitä toiminnasta tai siihen liittyvän liikenteen aiheuttamasta pölyhaitasta. Terveysuojelun näkökulmasta ottoalueen sisäisillä järjestelyillä,

laitesuojauksilla ja toimintojen sijoitteluilla alueella voidaan merkittävästi vaikuttaa aiheutuviin melu, pöly ja tärinähaittoihin. Jos toimija ei ole esittänyt toimenpiteitä näiden suhteen tulisi asia käsitellä lupamenettelyssä ja antaa niistä tarvittavat määräykset. Jos toiminnan aiheuttamasta pölyhaitasta tulee toiminnan aikana valituksia, tulisi toimija velvoittaa teettämään tarvittavat pölymittaukset.

Ottamistoimintaa kuvaavissa kartoissa tai teksteissä ei ole myöskään esitetty tankkauspisteen sijoittelua tai suojaustoimia lukitusta ja imeytysturvetta lukuun ottamatta. Polttoaineen säilytyksessä tulisi varautua myös ilkivallasta aiheutuviin päästöihin.

Hakemusasiakirjoissa todetaan, ettei suunnittelualueen 1,8 ha kokoiselta kallioalueelta juurikaan muodostu hulevesiä. Tätä ei voi pitää uskottavana väitteenä. Samoin räjäyttämällä tapahtuvasta louhintatoiminnasta vapautuu hulevesiin mm. typpiyhdisteitä, jotka tulisi ottaa huomioon hulevesien käsittelyssä. Tässä tapauksessa ottoalue viettää ojaan, joka kulkee pohjavesialueen reunaa ja päättyy lyhyen matkan päässä Kahusjärveen. Toimijan esittämä hulevesien viivytysallas on riittävän kokoisena toteutettuna yksi hyvä tapa rajoittaa kiintoaineksen kulkeutumista läheiseen ojaan ja järveen mutta se ei ratkaise esimerkiksi typpiyhdisteistä aiheutuvien päästöjen hallintaa.

Asiakirjoissa todetaan, että toiminnassa pidetään riittävä suojaetäisyys pohjaveteen. Asiakirjoista ei kuitenkaan käy ilmi, mikä on pohjaveden tavanomainen korkotaso alueella. Tämä tulee olla selvillä alinta ottotasoa määritettäessä.

Muilta osin terveydensuojeluviranomaisella ei ole huomautettavaa ottolupahakemuksen asiakirjoista.”

Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseo on 21.10.2025 päivätyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

”Arkeologinen kulttuuriperintö

Alueen muinaisjäännösrekisterin tiedot ovat vanhentuneet ja ne tulisi saattaa ajan tasalle. Toisaaltasuunnittelualue on entuudestaan myllättyä ja on siten epätodennäköistä, että siellä olisi säilynyt mitään muinaismuistolain (295/1963) suojaamaa tai muutakaan suojeltavaksi luokiteltavaa kohdetta.

Asiakohdan hankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Lahden museolla ei ole huomautettavaa suunnitelmaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettukulttuuriperintö ja maisema

Suunnittelualue on osa maakunnallisesti arvokasta Nikkaroisten kulttuurimaisemaa (MaMa 2024). Nikkaroisten kulttuurimaisema Sysmässä on Sysmän-Hartolan viljelyseudun maisematyyppiä

edustava maisema-alue. Alueen pohjoisosa on myös maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö Nikkaroisten kylä, jossa tilakeskukset rakennuksineen ja viljelyksineen muodostavat 1800–1900-luvun vaihteen hyvin säilyneen kulttuurimaiseman Auhjärven rannalla. Nikkaroisten kylän tienvarsimaisemassa vuorottelevat vanhat maatilat ja kapeat peltoalat.

Kiinteistö kuuluu Etelä-Sysmän ranta- ja kyläyleiskaavassa (10.12.2007) määriteltyyn alueeseen, jossa on voimassa aluemarkinta ma: luonnon- ja kulttuurimaiseman kannalta arvokas alue. Alueen pellot tulee säilyttää avoimina. Maisemaan olennaisesti muuttavat metsänkäsittelytoimet on kielletty rantaalueilla. Perinnebiotooppikohteiden ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueen rakennusoikeus on tilakohtaisesti siirretty AP-, RA-, ja AM-alueille. Kohteet on luetteloitu kaavaselostuksessa ja niiden arvot kuvattu erillisessä luonto- ja maisemaselvityksessä.

Alueella tehtävät suunnitelman mukaiset kaivaustoimenpiteet eivät olennaisesti heikennä Nikkaroisten kulttuurimaiseman viljelysaukeiden arvoja tai säilymistä, sillä alue on jo maa-ainesten ottoalue. Museolla ei ole muuta huomautettavaa suunnitelmaan rakennetun kulttuuriperinnön ja maiseman osalta.”

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 23.10.2025 päivätyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

”Ympäristö- ja maa-ainesotolupahakemuksessa ei ole esitetty, minkä liittymän kautta kulkuottoalueelle tapahtuu. Mikäli liittymälle ei ole haettu liittymälupaa yritys- ja erityiskäyttöä varten (maa-ainestenajo), tulee liittymälle hakea liittymän käyttötarkoituksen muutoslupaa. Hakuohjeet ja -lomakkeet löytyvät osoitteesta Liittymälupa maantiehen - ELY-keskus - ELY keskus. Liittymäkäyttötarkoituksen muutoslupa on maksullinen. Liittymälupahakemuksen liitteenä tulee olla kopionaselvitys kiinteistön rakennusoikeudesta (ympäristö- ja maa-aineslupa).

Hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta maantielle 314 (Vääksyntie). Maantielle kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silminhavaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisenestämiseksi.”

Päijät-Hämeen maakuntaliitto on 31.10.2025 päivätyssä lausunnossaan todennut seuraavaa:

”Hakemuksessa on kyseessä toiminnan jatkaminen olemassa olevalla kalliokiviaineksenottoalueella. Ottoalue rajautuu maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen, Nikkaroisten maisema-alueeseen. Nykyinen toiminta-alue rajautuu peltoalueeseen, joka sisältyy laajaan maakunnallisesti maisema-alueeseen. Suhteessa nykytilanteeseen,

ottoalueen laajenemissuunta on pois päin maisema-alueen reunasta. Voimassa olevassa maakuntakaavassa hankealueelle sijoittuu pohjavesialueen raja. Pohjavesialueen rajaa on sittemmin päivitetty, eikä ottoalue hakemuksessa esitetyn mukaisesti sijoitu pohjavesialueelle. Päijät-Hämeen liitto toteaa lausuntonaan, ettei suunnitelulle maa-aineksenottoalueelle ole esteitä voimassa olevan maakuntakaavan perusteella.”

Hakijan vastine saatuihin lausuntoihin

Hakija on jättänyt vastineen saatuihin lausuntoihin 13.11.2025 todennut siinä seuraavaa:

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto.

Vastine:

”Kulku ottamisalueelta maantielle 314 (Vääksyntie) tapahtuu Kahuskorventien kautta. Maantien 314 varrelle on jo alkuperäisen luvan myöntämisen jälkeen asennettu maanajosta varoittavat liikennemerkkit. Liittymän puhtautta tarkkaillaan toiminnan aikana ja se tarvittaessa puhdistetaan pölystä ja maa-aineksista. Liittymäasia on käsitelty 10 vuotta sitten lupaa myönnettäessä.”

Terveysturvaviranomaisen lausunto.

Vastine:

”Yleisesti; Lausunnon mukaan toimintaa on tarkoitus laajentaa. Tämä ei pidä paikkaansa, vaan ottamisalue pysyy samana kuin alkuperäisessä ottoluvassa määritetty alue.

Melu; Ottamistoimintaan liittyvät meluasialue on käsitelty toistaiseksi voimassa olevassa ympäristöluvassa. Melumallinnus on tehty ko. ympäristölupa-alueeseen liittyen. Nyt haettavan maa-ainesluvan mukainen toiminta-alue ei laajene alkuperäisestä, joten melun uudelleenarvioinnille ei ole tarvetta.

Toiminta-ajat; Ottamisalueen toiminta-ajat on määritetty viranomaisen toimesta toistaiseksi voimassa olevassa ympäristöluvassa. Ottamistoiminnassa noudatetaan näitä toiminta-aikoja, eikä näihin ole tulossa muutoksia.

Pöly; Pölyyn liittyvät asiat on myös käsitelty ympäristöluvassa. Pölyn leviämistä pyritään estämään toiminnassa käytettävillä laitteilla sekä tarvittaessa kastelulla.

Tankkaus; Ottamisalueella ei lähtökohtaisesti säilytetä kuin kulloinkin koneiden tarvitsema määrä poltto- ja voiteluaineita. Aineet tuodaan paikalle autolla tai paikalle väliaikaisesti tuotavalla lukitulla kaksoisvaipallisella säiliöllä. Molemmat on varustettu ylitäytönestimillä. Alueella ei ole tarkoituksenmukaista säilyttää ylimääräistä polttoainetta juurikaan mahdollisen varkauden tai ilkeiden vuoksi. Siirrettävällä tankkauslaitteella tankkaus tapahtuu yleensä koneiden läheisyydessä, maansiirtokoneiden tankkaus

suoritetaan varastoalueen läheisyydessä. Vahinkoihin on varauduttu öljynimeytysturpeella.

Pintavedet; Ottamisalueen pinta-ala on toistaiseksi pysynyt varsin pienenä. Ottoalueen pohja on louhinnan aikana halkeillut eikä alueella ole havaittu suuria pintavesimääriä. Myöskään tarkastuksissa pintavesistä ei ole ollut huomautettavaa. Alueelle rakennetaan allas pintavesien käsittelyä varten. Ottamisalueen toiminta on pienimuotoista, louhintaa ei suoriteta edes vuosittain, jolloin räjäytyksistä aiheutuvia typpipäästöjä pidetään pieninä suhteessa alueen ympäristössä olevan muun toiminnan (ml. maatalous) tai liikenteen typpipäästöihin. Laskeutusallas vähentää myös typpipäästöjen vaikutusta.

Pohjavesi; Ottamisalueella ei ole havaittu pohjavettä. Ottamisaluetta lähinnä oleva Hertta Ympäristötietojärjestelmästä löytyvä pohjavesiputki sijaitsee Kahusjärven ja mt. 314:n välissä. Matkaa ottamisalueelta pohjavesiputkelle on n. 300 m. Pohjavesiputkesta pohjaveden tasoksi on määritetty vaihteluväli N2000 +102,01–102,15. Tällöin alimman ottotason N2000 +104.50 ja havaitun pohjaveden tason väliin jää yli 2 metrin suojakerros, jota Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30 mukaan voidaan pitää riittävänä pohjavesialueiden ulkopuolella.”

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

TIE- JA LUPAJAOSTON RATKAISU

Valmistelija

Nimi: Emma Husu
Tehtävänimike: ympäristönsuojelutarkastaja
Puh: 044 713 4529
Email: etunimi.sukunimi@heinola.fi

Päätösehdotus

Sysmän kunnan tie- ja lupajaosto on tarkastunut Veikko Nurmisen lupahakemuksen ja myöntää maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainestenottamiseen kymmeneksi vuodeksi tilalle Lovela 781-403-2-105. Maa-ainelain 21 §:n mukaista lupaa aloittaan toiminta muutoksenhausta huolimatta ei myönnetä kalliokiviainesten ottamiseen. Toiminnan tulee tapahtua lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

Yleiset toimintaa koskevat määräykset

1. Ottamissuunnitelman mukaisesti maa-ainesten ottamisluvan kokonaismääräksi vahvistetaan 100 000 kiintokuutiometriä kalliokiviainesta 1,8 hehtaarin alueelta ja ottoajaksi kymmenen (10) vuotta luvan lainvoimaiseksi tulemisesta lukien.
2. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan aloittamista alueella suoritetaan aloitustarkastus ja vakuuden tulee olla hyväksytty.

Aloituskatselmuksen suorittaa valvovaviranomainen pyydettyäessä. (MAL 11,12, 14 §; Maa-ainesA 7 §)

3. Alinottotaso on suunnitelman mukaisesti 104,50 (N2000) kuitenkin niin, että alimman ottotason ja ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan tason väliin on kaikissa olosuhteissa jäätävä vähintään neljän (4) metrin paksuinen koskematon suojakerros.

Maa-ainesten otto on toteutettava ja järjestettävä siten, että esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti sekä muilta osin kestävän käytön periaatteiden mukaisesti. (MAL 1 a, 3, 11 §)

4. Alueella saa varastoida maa-ainesten ottotoiminnasta syntyneitä maa-aines lajikkeita suunnitelman mukaisesti. Alueelle ei saa vastaanottaa muualta tuotuja maa-aineksia. Tarvittaessa alueelle voidaan tuoda pilaantumattomia maa-aineksia jälkihoitotoimenpiteitä varten ympäristönsuojelutarkastajan kirjallisella suostumuksella.
5. Ottaminen tulee toteuttaa vaiheittain ottamissuunnitelman mukaisesti. Ottamisen edetessä tulee esittää tarkempi suunnitelma maisemoinnista. (MAL 3, 11 §; Maa-ainesA 6, 8 §)
6. Ottamisalue on merkittävä maastoon selvästi näkyvin merkein siten, että merkit säilyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan. Korkeusasema on oltava nähtävillä jokaisella aktiivisella ottokohdalla. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. (MAL 11 §; Maa-ainesA 6 ja 7 §)
7. Jyrkkien rintausten taakse tulee asentaa lippusiima. Kaikkien yli 5 metrin rintausten takana tulee olla kiinteä aita ja aita on pidettävä kunnossa kaikissa olosuhteissa.

Pinta- ja pohjavedet

8. Alueelta selkeytsaltaaseen johdettuja pintavesiä tulee tarkkailla aistinvaraisesti ja tarpeen mukaan vesinäyttein. Selkeytysallas tulee pitää kunnossa ja tarvittaessa pohjalle kertyvää lietettä poistaa.
9. Alueella käytettävien aineiden, koneiden ja laitteiden sijoitus-, säilytys-, ja toiminta on järjestettävä niin, ettei toiminnasta voi aiheutua pohjaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Alueella ei saa huoltaa koneita tai laitteita kuin välttämättömissä tapauksissa.
10. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään, pinta- ja pohjavesiin on estettävä. Alueella on oltava käytettävissä riittävästi imeytysaineita ja välineet käytetyn imeytysaineen siivoamiseksi vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta.

Päästöt

11. Asutukselle ei saa aiheutua toiminnasta, mukaan lukien kuljetus toiminta, kohtuutonta pölyhaittaa. Pölyn sidonnassa ei saa käyttää suolausta.

Mikäli pöly, melu tai värinä aiheuttaa haittaa lähialueen kiinteistöllä, on toiminnanharjoittajan suoritettava asianmukaiset mittaukset haittavaikutusten selvittämiseksi. Mittaukset tulee suorittaa pätevyyden omaavan henkilön toimesta. (MAL 9, 11 §; Maa-ainesA 6-7)

12. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä vahingon, onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin toimiin ympäristön pilaantumisen estämiseksi.
13. Toiminnanharjoittajan on perehdytettävä kaikki alueella työskentelevät häiriötilanteiden varalle. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että työntekijät ja aliurakoitsijat ovat tietoisia maa-ainesluvan velvoitteista (MAL 11 §; Maa-ainesA 6 §)
14. Mikäli alueella tapahtuu öljy- tai muu vaarallisen aineen vahinko, on siitä ilmoitettava pelastusviranomaiselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä viivyttämättä toimiin vahingon torjumiseksi ja leviämisen estämiseksi.

Jätteet

15. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnassa tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. (MAL 11 §; Maa-ainesA 6 §)
16. Toiminnanharjoittajan on noudatettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Se on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein ja siitä on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. (MAL 5 a §, 11 §)

Jälkihoito

17. Ottamistoiminan päätyttyä ottoalueen reunat tulee maisemoida porrastamalla 7:1 kulmaan tai loivemmaksi.
18. Kaikkien jälkihoitotöiden tulee olla tehtynä lupakauden loppuun mennessä.

Raportointi

19. Maa-ainesluvasta tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa valvovalle viranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-järjestelmään. (MAL 23 a §, MAA 9 §)

20. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, alueella on pidettävä loppukatselmus. Maa-ainesluvan haltijan on pyydettävä loppukatselmuksen pitämistä. (MAA 7 §)

Vakuus Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteiden vakuudeksi luvansaajan on asetettava kunnalle määrältään 11 600 € vakuus.

Vakuus voidaan vapauttaa kokonaisuudessaan maa-ainesten oton päätyttyä, lupaan liittyvien ehtojen velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuutta voidaan vapauttaa maisemointityön edistymisen myötä. Vakuuden vapauttaminen tapahtuu valvontaviranomaisen päätöksen perusteella.

Valvontamaksu Vuosittaisia valvontamaksuja peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan. 1.7.2016 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaiset valvontamaksut ovat seuraavat:

Vuotuisen ottomäärän mukaan $0,02 \text{ €/m}^3 \cdot 10\,000$	= 200,00 €
+ <u>ottamisalueen pinta-alan mukaan $40 \text{ €/ha} \cdot 2,32 \text{ ha}$</u>	= <u>72,00 €</u>
	272 €

Tarkastusmaksu Maa-ainesten ottomissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava seuraavat maksut:

Tarkastusmaksu ottamissuunnitelmaa kohti	200,00 €
Ottamisalueen pinta-alan mukaan $70 \text{ €/ha} \cdot 2,32 \text{ ha}$	162,4€
Hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan $0,01 \text{ €/m}^3 \cdot 100\,000 \text{ m}^3$	1000,00 €
	1362,4 €

Asianosoisten kuuleminen

Naapurien kuulemisesta peritään Sysmän kunnan voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti 20 € ja lisäksi 30€/kuultava rajanaapuri ja 15 €/muu asian osainen. Kuultavia raja naapureita oli 13 kpl ja yksi muu asianosainen. Yhteensä **425 €**.

Luvan muuttaminen ja peruuttaminen

Maa-aineslain 16 §:n nojalla lupaviranomainen voi muuttaa antamiaaan lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, milloin: lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asetukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja ja selvityksiä.

Päätös Tie- ja lupajaosto päätti myöntää maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainestenottamiseen kymmeneksi vuodeksi tilalle Lovela 781-403-2-105. Maa-aineslain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa

toiminta muutoksenhausta huolimatta ei myönnetä kalliokiviainesten ottamiseen. Toiminnan tulee tapahtua lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja päätösehdotuksessa mainittujen lupamääräysten mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Lupapäätöksen mukaan toimittaessa ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu maiseman turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Lupamääräyksiä noudattamalla ei aiheudu huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai muuttamiselle eikä muutoinkaan ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Maa-aineslain 21 §:n mukaista lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei voida myöntää kyseiselle maa-aines alueelle koska myöntäminen ei saa tehdä muutoksen hakua tarpeettomaksi.

Vakuus on luvan hakijan esityksen mukainen. Vakuus on suuruudeltaan sama kuin samalla alueella aikaisemmin ollut vakuus. Sysmän kunnan maa-aines taksan (voimassa 1.7.2016 alkaen) 5 §:n mukaan vakuuden ohjeellinen suuruus kalliokivialueilla on vähintään 5000 €/ha.

Lupamääräysten perustelut

Kokonaisottomäärä, ottoaika ja ottamisalue ovat lupahakemuksen mukaiset. Määräys toiminnan laajuudesta on tarpeen, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle. (Määräys 1)

Maa-ainesten ottoalue tarkastetaan ennen ottotoiminnan aloittamista ottotoimintaa varten tarvittavien merkintöjen varmistamiseksi. Merkinnät tulee säilyä paikallaan ottamistoiminnan omavalvonnan ja viranomaisvalvonnan helpottamiseksi. Vakuudella varmistetaan toimintapaikan jälkihoitotöiden loppuunsaattaminen. (Määräys 2)

Määräys alimmasta sallitusta ottotasosta ja pohjaveden ja maanpinnan välisestä suojakerroksesta on tarpeen pohjaveden laadun heikentymisen ehkäisemiseksi. (Määräys 3)

Alueella saa varastoida vain alueen toiminnasta syntyviä maa-aines jakeita. (Määräys 4)

Ottamisen vaiheistuksella varmistetaan ottamisen pysyminen suunnitelman mukaisena. (Määräys 5)

Määräys ottamisalueen merkitsemisestä maastoon on tarpeen, jotta, voidaan varmistua, että ottotoiminta pysyy suunnitellun alueen rajoissa. (Määräys 6)

Aitaaminen työn aikana on perusteltua, koska maisemointia ei voida heti toteuttaa. Aitaaminen on kuitenkin väliaikainen ratkaisu, eikä aidan kestävyyttä useiksi kymmeniksi vuosiksi voida taata. Jälkihoitotöistä tulee toimittaa vielä erillinen tarkempi suunnitelma hyväksyttäväksi Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, koska tarvitaan kestävä ja turvallinen ratkaisu. (Määräys 7)

Pintavesien suojelemiseksi on tarpeen antaa määräys selkeytysaltaan vesien tarkkailusta ja selkeytysaltaan kunnossapidosta ennen Kahusjärveen johtamista. (Määräys 8)

Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koneiden ja laitteiden huolto aiheuttavat riskin maaperän pilaantumiselle ja pohjaveden laadulle. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeen antaa määräys riittävän torjuntakaluston ja torjuntamateriaalin varaamisesta vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle. (Määräys 9 ja 10)

Määräys on tarpeen pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Kiviainesten käsittelystä ja liikenteestä voi syntyä pölyämistä, joka voi aiheuttaa viihtyvyyshaittaa lähialueille. Mittausten avulla voidaan luotettavasti todentaa todellisia haittavaikutuksia. Mittaustulosten perusteella voidaan tarvittaessa antaa toiminnalle määräyksiä haittavaikutusten vähentämiseksi ja torjumiseksi. Määräyksessä on huomioitu terveydensuojeluviranomaisen lausunto. (Määräys 11)

Määräys on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Luvan ehtojen täyttymisen varmistamiseksi alueella toimivien henkilöiden tulee olla selvillä luvan sisällöstä. Perehdytyksellä voidaan vähentää onnettomuuden riskejä. (Määräykset 12 ja 13)

Pelastusviranomaiselle kuuluu ensisijainen vastuu vahinko- ja onnettomuustilanteiden tojunnalle. Määräys on tarpeen tiedon kulun varmistamiseksi viranomaiselle. (Määräys 14)

Roskaantumisen, maaperän pilaantumisen sekä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan ehkäsemiseksi on tarpeen antaa määräys jätehuollosta. (Määräys 15 ja 16)

Luiskille vaaditut kaltevuudet on annettu sortumavaaran ehkäisemiseksi. Jälkihoitosuunnitelma on jo hakemuksessa esitetty alustavaksi ja myöhemmin päivitettäväksi. (Määräys 17 ja 18)

Määräys on tarpeen valvonnan ja tarkkailun turvaamiseksi. (Määräys 19)

Määräys on annettu toiminnan valvomiseksi. Loppukatselmus on tarpeen jälkihoitotöiden toteutumisen toteamiseksi. (Määräys 20)

Lausuntojen huomioiminen

Lausunnot on huomioitu lupamääräyksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen antopäivästä ellei päätökseen ole haettu muutosta. Päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaisuudesta.

Mikäli toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia, tulee lupaa hakea muutosta. Muutosta voidaan edellyttää haettavaksi YLS 89 §:n tarkoittamissa tilanteissa. Jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava lupapäätöksen voimassaoloaikana.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottomisesta (926/2005)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)
Sysmän kunnan maa-ainestaksa 1.7.2016 alakaen, Sysmän kunnanvaltuusto 18.4.2016

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös	Hakija
Tiedoksi	Päijät-Hämeen ympäristöterveys Lahden seudun vastuu museo Uudenmaan Ely-keskus
Ilmoitus päätöksestä	Kirjeitse niille naapureille joille tiedotettiin vireilletulosta.

MUUTOKSEN HAKU	Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Muutoksenhakuohjeet on tämän päätöksen liitteenä.
----------------	---